

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA.

ADMINISTRACIÓ

PERÍODICH SATIRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LLITERARI.

PREU DE SUSCRIPCIÓ.

REDACCIÓ

CARRÉ NOU DE S. FRANCESC

núm. 27, pis 2.º

BARCELONA.

DONARÁ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

FORA DE BARCELONA

cada trimestre

ESPAÑA, 8 rals.

CUBA Y PUERTO RICO, 16.

ESTRANGER, 16.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ARREU.

LOS JOCHS FLORALS.

Pas á la llengua d' Aussias March! Viscan los Jochs Florals! Tothom hi corra, tothom hi tira, tots los jovenets volen ser amichs dels Srs. Mantenedors lo cual es inútil porque aquest any diu que hi haurà molta imparcialitat.

Los poetas tenen un sens fi de dicussions sentimentals, artísticas y literarias; l' un es romàntich, l' altre realista, aquest es molt arcaïch, lo de més enllà caballeresch... etc. etc. y no n' hi ha cap que estiga content de lo dels altres. L' un vol lo catalá que ara 's parla, l' altre 'l catalá dels sigles tretze ó catorze, aquest es de las aa, aquell de las ee... y així successivament, sens esperansas d' arribar may à una avinensa general.

Molts varen començar á escriure clar y bonich... pero que hi farem!.. per l' ambició de guanyar un premi, avuy escrihuen d' una manera que la majoria dels catalans no 'ls entenen. Ho sentho porque Aussias March escribia al estil del seu temps y no pas usant la literatura de deu sigles endarrera.

Disputant en lo Cafè, en lo Teatro, en reunions particulars y en los pòrtichs dels edificis públichs y fins al mitj del carré passa 'l temps que un no s' en adona y á última hora tot son pressas.

D. Pere llegeix una poesia á D. Jaume y aquest l' escolta ab indiferència; pero fent ab lo cap varia das mostras d' aprobació; després quant s'ha llibrat de sa presència exclama:

—Ves quinas coses d' escriure! Y donchs las reglas que no serveixen per res?.. y la estética, y la construcció de la cosa? Pot ser si que ab sas estranyes ha cregut deslumbrar al consistori!.. Jo al menos faig uns estranys que deixan tonto.

D. Jaume arriba á casa sèva: 's tanca en un quartó y comensa a llegir apassionadament una trentena de poesías més llargas que la quaresma y que total no dihu en res. Això sí: en totes hi surt en Felipe V ó algun personatge que de tant sentirse á cantar ja deu ser més sort que una campana.

Truca la minyona á la porta.... —Senyoret... miris que ja son a taula.

Al cap d' un rato diu la Mamá: —Vamos vamos Jaumet, l' escudella 's refreda ja llegirás després.

A l' últim la familia s' assenta á taula sens haver obtingut cap resposta.—Que fa 'l noy.. que no vè? pregunta en fi lo Papá alsant la vista del diari... y roseigant una crosteta porque ja li han tret lo plat del davant. ¡Ditxosos Jochs Florals!

—Y bueno pobret, déixinlo escriure... respon la sèva germana que es una senyoreta de disset anys y 's diu Ofelia. Al sentir la resposta tant los papás com lo jermá petit que es tenedor de llibres, esclatan una gran riallada y acaban per cridar...

—Jaume... Jaume...

Aquest compareix donant grans mostres de mal humor, s' assenta ab una revolada, desplega cremat lo tovalló y avans de menjar bufa desaforadament tot quant li presentan.

Lo menjador es espayós y está ben decorat. En la paret s' hi destacan uns cromos representant escenes de cassa, y 'l bufet de fusta blanca ab vihuetis negres y prestacions tornejats, conté botellas de Champagne, copas de cristall y dos jochs de vaixella que encantan.

Lo dinar segueix lo seu curs y reina gran silenci fins á las postres.

Llavors trucan, s' obra la porta y compareixen tres ó quatre jovenets més que també fan versos.

Un d' ells es l' Emilio. Aquest sempre troba bo tot lo que escriu en Jaume y de vegadas passa algun ratet al costat de l' Ofelia sa germana. Pèl veïnat dihu que aquesta te deu mil duros de dot sens contar una torreta que li va deixar un tio...

L' Emilio no creu del tot lo que diu lo veïnat puig la sèva mare sempre esclama 's diuen... tantas coses! ab tot, l' home sempre rumia y acaba ab aquesta oració: Es una pena no saberlo de cert; y cada dia agafa 'l bastó y 'l sombrero y s' en va á casa del seu amich Jaume ahont los dos enrahanon y trovan injustos als mantenedors dels Jochs Florals porque may se recordan d' ells.

Y reunite cada tarda ab cinch ó sis companys mes, ahont cada un d' ells ja somia fer reina á la sèva promesa, allí peroran, discuteixen, critican, escrihuen y fan 'l sabi.

Ve 'l dia de la festa, lo local ahont aquesta se celebra s' ompla de gom á gom, si b'e jo no hi he estat mai, puig patir calor, empentes y trepitjadas per sentir malament y de lluny una poesia que l' enemà ja podré llegir impresa, no es cosa que m' engresqui ni molt menos.

Pero! Quants desenganyos no 's reben aquell dia!

Hi ha home que pateix encara molt més que jo per Nadal al veure que no hi tret la grossa...

Inútil es dir que 'l Jaume y l' Emilio no han tret res. ¡Ca barret!.... Al menos han errat de cent punts....

¡Que hi faréml serà per un' altra vegada.

Aquella nit á casa d' en Jaume hi ha reunio.

Lo saló está ple de senyoretas y 'ls joves passejan amunt y avall sens poder acabar de pahir lo mal humor que 'ls corseca.

Ab tot se dona una mica de concert casulá y acaben se llegeixen las poesías carbassejadas que allí son estrepitosament aplaudidas, lo qual sempre consola una mica.

L' endemà de la festa, al menos tenen lloch cincuenta ó xeixanta reunions d' aquesta especie.

En elles 's dona un bon ambigü y despues se diu mal dels poetas que han sortit premiats.

L' un s' ho feya escriure, l' altre es un traidor que ensenya 'ls treballs dolents y 's guarda 'ls bons pels Jochs Florals, l' altre vá fer un regalo als señors mantenedors etc. etc... en una paraula tothom hi diu la sèva y 's guarda l' esperança per l' any vinent.

Al cap d' una temporada surt lo tomo de poesías y 'que val á dirho tot? Hi ha anys en los quals aquest tomo deixa molt que desitjar.

La posteritat dirá millor que nosaltres quins foren 'ls bons y quins los dolents é insultos.

MIQUELET.

HISTORIA DE UNA LLAUNA.

Aprended flores de mí
lo que va de ayer á hoy.

Vaig neixe (axó ja ni cal dirho) vull dir que vaig neixe molt caya (y no es per alabarne).

Llisa com la butxaca de un contribuent, y més lluena que las xapas dels municipals. Si'n feya de goig! Cada dia nous pretendents; no obstant vaig ser preferida a n' al Sr. Titus llaune bastant recomenable sobre tot en objectes de fira. ¡Pobre home! Avesat á juquinas no se 'n podia avenir, veientme honrar la sèva pobre botigueta. ¡Qué 'n va cremar de gresoladas projectant y prenent midas! Mes perfidia mata la cassa; va triunfar, y feu de mi una banyera.

Ja terminada, crida á tota la gent del veynat, dia de gloria per l' artista.—¡Ay filla qu' es mona! deyan las donas. Los homes,—bravo, bravo; y uns y altres me tocavan. Lo meu constructor no necessitaba parents y propagant més que 'l Malaguengo, logrà vendrem a uns grans señors per conreu de la familia. Ocupaba un dels millors departaments de la casa y tenia criats que 'm cuidavan.

Senyoretas que no miran gaire prim, penetraban al meu fondo bastant primas (de roba).

Ditxas del mon que passéu mes aviat que un duro fals, que aviat fugireu! Lo temps va deslustrarme, y feya tres cosas. Los amos me sustituiren deixantme a recó. Los ratolins me feyan servir de hipódromo. Fins que un dia veig venir al senyoret tot atrafegat, m' agafa, y en pocas horas quedo convertida en una corassa digna de competir ab la del capitá Manaya. Vaig ocupar un dels millors carruatges de la cabalgata del Gavilan! ¡Qué 'n' estava de contenta! Pero al sent demà tornava á jeure olvidada del ingrati que tant se desvetllava adornantme. Allá m' hauria corsecat, si la sèva mamá, dona compasiva y poch amiga de trastos, no hagués procurat utilisarme.

Lo fill de la sèva bugadera prengué possessió de mí. Era un xicot aficionat al art dramàtic, frisaba per lluirme y 'lo fatalitat! m' inauguraré en lo Trovador.

Alló vá ser la mar. Nos van gritar de mala manera.

Avergonyit com es de suposar y ab tota la furia de un artista desairat me lliensa lluny de si, acabant la funció com lo rosari de la Aurora.

A riu revuelto ganancia de pescadores, diu un adagi y té rabò. Mentre los uns feyan barrila, un tramòhista m' està pulint per tres pelas.

Altra vegada al Carnestoltes, pero ab més mala sort que l' any anterior: res de lutxo ni carretela. [Alternativas de la vida] Un mascaron de Rambla, 'm desllua sent l' objecte de la mofa de tot mon. Alló de: —Qui t' ha enganyat? Millor li establa al disfunt y altres xistes per l' estil eran un foch granejat. Vingué la nit: y 'ns retíarem à casa, dibent ell: «M' hi divertit, vamós, hi fet la mèva brometa.» Ja satisfe, volia llençarme; pero la seva dona l' deturá dihent: —No la lliensis que 'n farém una torradora. Dit y fet.

Ab la resignació de bona espanyola vaig encaminarme al sacrifici del foch com havia anat avans al de l' aguia. May tants agasajos m' ha fet ningú com en aquesta situació: 'ls fillets del amo enfilantse sobre la taula feyan puntetas per agafarme, la minyona obrint uns ulls com à taronjas, filaba si 'ls amos m' acababan de uïr.

Mes tot lo hò s' acaba. Després de alguns anys de sopas y bacallà, vaig enveïllir, convertintme en trasto inútil.

Premiaren los mèus serveys llençantme al carrer. Encaire tremolo recordant las caricias que 'm prodigavan los carrautjes petonejantme ab las rodas. Quan ja mitj trosejada creya terminar la existència ab aquell suplici, vaig ser recollida per uns marrechs y despòs de fer trompis disputant per de qui seria, se 'm jugaren à eara ó créu.

Eran las dèu del demati y tant bon punt tocà la primera batallada [ells mèus quina ganga!] Van ferme un regalo de cops de pedra que 'm van deixar blava. Llavors vaig compendre, que celebraban la resurrecció y vaig dirme:

—[Cosas d' Espanya! Quina culpa tinch jo de que 'ls jueus matessin à Cristo? Acabada la gresca (perque 'us d'ich que feyan la seva brometa) van rumiar que en farian de mi quan un bordegàs xato, de cabell roig y cargolat digué: —Noys, lliguemla à la cua del gos de la terraire y ja veureu quina barrila que farém!

Lo gos era de aquells que encare no veuen aixecar una mà ja guillan. Arrenca à corre, jo tant punt tocava à terra com à un' altre puesto.

Lo pobre animalej volguentes despendre de mi, girava 'l cap fins à la cua y ab lo mateix gesto li donava jo tant gran trompis al nas, que emprenia la marxa novament ab més rapidés. Al cap de algunas horas me trovaba sola y rihentme de mi mateixa.

Poca estona vaig disfrutar la soletat. Un gueto mès lleig que el no tenir quartos, va estrenyem ab sas encartxonades mans. Qui deu ser aquest feligrés? Me 'l filo, y reconeix a n' al senyori Titus autor de ma primera forma. De moment volia darm'e à coneixre; pero meditant penso: —No li digas res. Encare fora capás de renyerte veyste tant abandonada: sem muixoni, y aconhortada à tot vaig ser la segona notabilitat de lliuñer de les joguines.

Vull dir que 'm va transformar en embut; me dugueren à una taberna; l' amo era guapo, rich y jove: al veïnat abundavan las criadas y no volguéu saber los xistos dialecs que sentia, mentre à raig fet m' atipavan de vi, que casi no podia engolirlo.

Tant vá 'l canti à la font que per si 's trencà. Ab tantas vegadas de entrà y surt de la boca dels porrons vaig esmolarme y desauciada de tots los llaunes 'm llenaren al carré.

A grans mals grans remeyls Recollida altre cop, me sembla que 's alegraran bastant quan sapigan la mèva posició actual.

No més puch dirls qu' es molt elevada. Soch tota una corona y adorno 'l front de un rey... de pessebre.

PERE Poblador.

UN COP D' ULL A LA CJMEDIA.

La Nena de 'n Riera y Bertran estrenada à Romea es lo que se 'n diu una nena de una casa de senyors. No hi busquin la més petita xocarreria com y tampoch cap d' aquells rasgos atrevits que algunas vegadas caracterisan a un poeta dramàtic.

Tota la pessa es senzilla, plana, suau, tranquila y sossegada. Es una nova mostra del talent especial del seu autor, que no bat las alas com aquells auells que tant aviat rasan la terra com se aixecan enlayre fins a perdre 's per entre mitx dels nívols: ne es com lo sol que a través de la nuvolada tant aviat brilla esplendent, com segons siga l' espessor d' aquella fa gala de tots los tons de las mitjas tintas: la Nena es una jogina, sense complicacions d' argument, sense relléu en los tipos, sense rasgos de un pronunciad sentiment, y no obstant distreü, entrete y delesta.

Gala Placidia s' titula una tragedia que ha escrit Angel Guimerà, que més que una tragedia es un poema epich dialogat. Jugan en l' obra sentiments nervuts, personatges nervuts, hi palpita un dialech vigorós;

y no obstant no poden vence tantas bellesas de tant bona mena una fatal inexperiència dramàtica.

Quina diferència entre la poesia lírica y la poesia dramàtica!

En aquella se distingeixen y s' aprecian los més insignificants perfils de la forma: en l' última l' acció, l' moviment ho absorbeix tot. Alguns cops faltas de forma imperdonables en una poesia lírica passan desapercebudes en l' escena. Altres vegadas un moviment, un crit, un gesto, supleixen ab ventatje llargas tiradas de versos. Casi sempre trossos de poesia de un mèrit retòric indiscutible en l' escena resultan esllanguïts y soporiferos. Comparin un quadro delicat que vist de lluny no s' apercibeix y una decoració escènica magnifica que vista d' aprop no s' entén. Posin cada cosa à la seva deguda distància, si volen apreciarlas.

Per xó *Gala Placidia*, deleitara sens dupte molt mès al qui la llegeixi que al que miri representarla. En ella del poeta líric hi es tot; del poeta dramàtic no hi ha més que un germe, l' intenció y algun quadro com lo final del segon acte.

Això no vol dir que l' autor tinga de desmayar en sa carrera. Com a primer pas es un pas de gegant lo que dona ab *Gala Placidia*. Per dirlo en una paraula: existeix lo poeta, falta l' mecànic: existeix la concepció, falta la finura de las pessas perque engranin y functionin.

Tal es lo judici que podem fer de una obra, estrena da per altra part, ab merescut aplauso, en lo teatro Principal la nit del dilluns últim.

LA MÚSICA EN LOS TEATROS.

Malgrado haberme fatto parlare per l' adroguiere dil cantone e di habersi impegnato quel regidore de la pança grossa e de i pantaloni corti, che credo si chiama Sr. Fontana-rotonda, non signore, la Maria non entrará più in casa. È una ragazza que li sorideno troppo le orechie e il giorno meno pensato tornarebbe à gli andate. Voi altri miei signori ya avrete un po' di pacienza, fino che lo possa trovare un escritore degno di voi e della *Esquella de la Torratxa*.

Questa settimana tampoco ha mancato il solito estreno al Liceo. Jovedì ci fu la representazione della *Favorita*, opera semi-seria cantabile e ballabile. Per Baccol veramente si conoce che il Sig. Donizetti era un huomo molto come caile.

Aveba afidato la parti di protagonista la Sig. Pozzoni. —Mágari! —direzte tutti voi altri— l' habrá fatto benne. Lei escrissà così encantevolmente il papiere d' Ameris! Dumque vi habete tagliato di mezzo à mezzo, perche questo sonno fighe d' un altro paniere. A Leonor non li vale far gimnástica, estirarsi i capelli e far forse gaghotte, non signori, per reuscir bene in questa parte ci vole cantare benino, e cosi.... non ragionam di lor ma.... tira al dret noy. In soma, e davore pecato che piacia tanto à la detta artista dar gusto al público cridando molte volte come si patisse de rhuma, così in vece di dirse la *Favorita* di un r' apena, apena po considerarsela come la d' un conte e di un conte di mezza fortuna.

Ha representato il suo ciclotto, *Fernando* ben enteso, l' Espartero dei tenori, come lo chiamava la Maria. Ecco un jaio che in la parte d' enamorato a tretto fabe d' oglia. Il público non s' aspettaba tanto, così l' hanno applaudito molto. Nel terzo atto, quando stà crematio delle ciapès e tira per i morri dil rela collana e la clarrascha, ha lasciato tonti à tutti. Anche nel ultimo atto nel *spiritu gentil* è nel duo col la Pozzoni ha semblato un cicotto de quindici anni. Non so come la sua moglie que dicono è tanto gelosa li permete grapejare di quella maniera. A me m' ha placiuto davero, e così non posso far meno di cridare come tutti! Bravo Naudin!

Il re, quel re così baconi, dos d'ori de la classe, correva a carico del Sig. Moriami. Nel aria e duo con Leonora y fino nel concertante ciò e quando il clero li tirai pedacecchi al sole, a estallo a bella altura. E veramente, sensibile che babbia fra il público alcune malevolance che non li permettano godere bene dei suoi triomfi; pero non obstante di questo nel finale del atto terzo cuando *Fernando* l' hi a movutto quel gran chivari perche l' i haveva amagatto il huovo, allora tutti si sono mesi d' accordo e l' entusiasmo a stato unanime.

Mi pare impossibile che i suoi colegui (parlo di quelli del ré) non abbiano procurato mai untare a gli autori per fargli acomodare la facenda in maniera di che non facesen un papiere così ridicolo, ancora pero che ben pensato non vien di aqui, perche ací come ací, loro anno fatto à tutti come l' aso d' ori.

Ai poveri bassi sempre gli toca in tutte l' opera ballare con la piu brutta. Il jovine Meroles questa volta debba representare al vecchio padre Baltasare e come si questo non fosse abastanza debe estarsi sempre con la palmeta ó le desciipline in mano dando à doso à tutti. Ma, pero, dopò tutto non lo fa mica male, Meroles e un cantante che subito diventerà un artista di primo cartello.

Il resto di cavallieri, dami, pellegrini, frati e ballerini etc., etc., si sono portati come verdaderi majadieri. A propósito del ballo, sapete che la musicina dil maes-

tro Patetas, l' autore di l' *Omaggio* e di quella celebre *Editta*, e molto maguerina. Cuasi mi atravirei à dirvi que ogn volta che si suona il Donizetti debe pigliare male de panica di non pottere scapare de la sua tomba per prohibire una cosa simile.

Goula che faceva volare i colombi, merita anche tutto il mio aplauso. Bravo! caro Maestro, Bravo! Non fate caso di quelle falangi di trompetti dei gli ultimi pisí que aplaudiscono solo gli esfetti di relumbrone; lasciate li stare li che piu tardi sarano tutti con voi.

E ecco la rivista de la *Favorita*; ma non posso finire senza racontarvi una storiella che c' e ne per llogarni cadire.

Domenica scorsa era anunciatà la terza representación della *Favorita*; pero di repente la Signora Pozzoni s' a meso amatalla.... *Amalatia geh?* lo quale motivó que dovessei retirarsi la sopra detta opera. Subito si anó à casa del tenore Sani per fari *Gli Ugonotti*, ma anchi Sani era amatalla. Aveva mangiato dei dolci e gli avevano fatti chuchi. Doppo si fu à trovare à la Signora Fossa, e lei non aveva *il Barbiere in gola* e non voleva fare la *Traviata* senza prove. In somma, che non ci fu altra funcione che il due atti dil *Barbiere* per la Sig. Ricci!!!!!!! !!! Povero Rossini!!! Cosa habra fatto a quella impresa per trattarlo così? E come si non fosse assai, il Sig. Cantoni fece il Lindore, che dipiu dil solito s' aveva purgato per la matina e aveva perduto la chiave desde il mezzo di. Dio, Dio, Dio! non potteti imaginari may della vita un cançane piu extraordinario in Teatro. Il marchesi de gli ochi di pogli ha rimasato amagatò tutta la notte sotta il furatò del apuntatore.

Qu' escàndalo! Disgraciati soci, vi compiango; credo che quando sarà finita l' estagione avresti tutti ribassato la pancia.

Adio miei signori e sempre servo di voi vostro affectionatissimo

PEPINO.

LA CRIADA.

Desde un poblet de montanya una noya s' ciutat ve, tonta, negra, mitj riempelta, sens saber fer casí res: busca casa, prompte 'n troba, treballant quanya quartets, s' espavila, apren de viure y poch a poch s' instrueix.

Y tenim que una xicoteta que ab prou feynas feya 'l pes, es avuy una criadeta que s' presenta à tot arreu: del ciatell l' hi han tret la llana y s' explica ja tant bò, que la filla de montanya mitj senyoret s' ha fet.

Ja s' fa trajes d' indiana bons, bonichs y baratets y pe 'ls diumenges te roba que, veja... ! Deu'n hi dorell! Te nuvi que la festeja... pero 'l muda cada mes, perque com tè bona planta may l' hi saltan prelendents.

Pentinada y curioseta fentse pas ab son meneig, surt de casa 4 fer las compras cada dia al matinet.

Al arribar à la plassa ja la esperan assistents, ja la voltan les amigas, minyonetas de servay.

Totas juntas mouhen gresca esplificant 'ls seus secrets, mentrens los sorjes rondejan sent ganyotas y rihent.

Anant d' una part à l' altre ompli el fit tot lo cistell, pren la marxa y torna à casa à comenza 'ls seus querers.

Baixa à la font tots los vespres, no per l' aygua, pe 'l promés, y passa garlant mitj hora mentrens lo canti està en fresch, Surt sola cada quinze dias, mudada ab lo vestidet mes bò, que en son bagul guarda plegat cuidadosamen.

Lo promés passa à buscarla, si ella no 'l va a buscar a 'n ell; passejan una estoneta com dos tendres colomets y després a mitja tarde, quan ja no saben que fer, se deixan caure al *Cassino* à riure y bellugà 'ls peus.

Aquesta es l' alegre vida que la criadeta té, fins que troba algun bon home que d' aqueix estat la tréu. Y llavors la pobre noya que de montanya vingué, acaba moltes vegadas fent un bonich casament.

C. GEMÍ.

ESQUELLOTS.

Lo dia 12 del actual començan les eleccions de Ajuntament.

Aquí a Barcelona, deixant apart al Sr. Reniu y à un parell de regidors, designats per la sort, tots los de més s'hi quedan. Inclus lo Sr. Fontrodona.

Ab això ja 'u saben los electors.

Sobre tot busquin gent de pés, sino la balança estaria desenivellada.

Y à propòsit del Sr. Fontrodona.

L' altre dia un amich mèu que fà de cansaladé, exclamava:

—Quan veig concejals del tamanyo de D. Ignasi, comprench perquè l' Ajuntament celebra las seves sessions en lo saló de.... cent.

Un quinto electoral. Encare qu' es antich, es digne de ser conegut.

Hi havia un candidat que oferia quaranta duros pél vot.

Un elector vā acceptarlos, vā comprar un tocino y deya a la seva dona:

—No veus? Aixis podrém menjar diputat tot l' any.

Ja s' han publicat los pressupuestos municipals.

En ells hi trobo una partida, que la veritat, me sembla una partida un xich.... serrana.

—Quan dirian que gasta l' Ajuntament per material de las oficines del municipi?

Trenta mil quatrecentas pessetas, ó sigan á la vora de 17 duros cada dia.

Comensin a comprar ampollas de tinta!

Ja ha sortit, per últim lo tomo de *Cansons ilustradas* de Apeles Mestres.

En ell lo nostre amich hi derrama dugas de las seves habilitats; la xispa com à dibuixant, l' humor poètic com à escriptor. La il·lustració y la lletra, fillas de una mateixa mà, hi estan y brillan en lo tomo á la mateixa altura. Nosaltres que particularment l' hi hem donat ja la enhorabona, no desitjém sino que tots vostès puguen donarli també.

Al efecte farán lo favor de arribar-se á ca 'n Lopez ab tres pessetonas y demanar lo tomo de *Cansons ilustradas*.

Té més de doscentas planas de gran tamanyo, un paper bò y una impressió clara y elegant. Hi ha tres casons posades en música autografiada per en Pepet Rodoreda; y 's convenserán de qu' en Lopez es un editor, que dona sempre molt més de lo que deuria.

Lo nou governador ha sorprès tres ó quatre cases de joch.

—M' agrada que no deixin jugari.

Pero duplo que puga lograrlo.

Y à propòsit. Vol fer una bona agafada?

Vagi a totes las administracions de loterias.

S' hi jugan molts quartos y s' hi arruinan molts familiars.

Un tal Sr. Madrazo ha demandat á la Filoxera de injuria y calumnia.

Un pagés deya:

—No sé: 'm sembla que aquest Sr. Madrazo deu ser algun cep, quan la Filoxera l' ataca.

Al carrer de Ronda, cantonada al de San Gil, uns fulanos vā robar un cotxe.

L' amo vā descubrirlos, y vā portarlos á cala Ciutat.

Avants s' anava al Hospici ab cotxe. Are fins s' hi vā á la presó.

La juventut catòlica ja ha celebrat los Jochs Florals. L' acte vā tenir lloc en un dels pals de l' Universitat.

La música vā tocar una mazurca, titolada *A oscuras*.

Aixis m' agrada: al menos que sigan franchs los oscuranistas.

Sembla que al últim serà desviada la riera de 'n Malla.

Fins que 'u vegi no 'u creuré. Tè massa influencia aquesta senyora, perquè sense més ni més la desvihin.

Jo 'm recordo que temps endarrera necessitava una recomenació poderosa pèl alcalde y no la trobaba.

—Vols una recomenació? van dirme. Dirigeixte á la riera de 'n Malla. Fins are s' ha rigut de tots los Ajuntaments.

Desde janer de 1875 fins avuy han sigut cridats al servei de las armes 375 mil homes.

Cuantas solteronas, exclamarán:
—375 mil jo no n' hi trobat ni un!

A la presó dias endarrera vā haberhi gavinetadas.
¡Sembla impossible!

En un establecimiento de seguretat, baix la vigilancia continua del escarceller, dels seus ajudants y de la guardia, es més fácil que hi entrin ganivets, que no una sombra de moralitat y ordre.

Va ser detinguda una dona acusada de haverse'n endut de una botiga de robes, tres pantalons.

Y deya un tranquil:

—Ja 'u veieu mestresa, aixó de voler dur las calsas, no es tant cómodo com sembla.

EPÍGRAMAS.

Lo reverent pare Tell
després de haberse crospit
un pollastre, un llus fregit,
dos ànechs y un bon tortell,
a predicar se 'n vā anar
demonstrant ab molta ciència
ab enginy y ab eloqüència
qu' era molt bò dejunar.

F. LL. y B.

Que innocent es, diu en Guiu
la seva filla Teodora;
més si algú que fà l' hi diu
respon ell fent lo cap viu:
—Fá quinz' anys qu' es llevadora.

F. LL. y B.

Tot serio deya en Somorsa
à n' al taberne Agustí:
—Dom un patricó de ví
y fes que me 'n donguis forsa.

F. LL. y B.

QUÈNTOS.

Un metje s' havia tornat espiritista exagerat.

Un amich seu ho extranyava.

—Sembla impossible deya, que una persona ilustrada com ell cregui aquestes coses.

—Home quinas coses?

—Aixó de que 'ls morts surtin y enrahonin.

—Pues aquí està 'l quid. Aquest metje s' ha fet espiritista per satisfer las ganas que té de conversar ab la clientela que ha enviat al altre barri.

—Cosas de nens!

—No es veritat que las criaturetas tenen devegadas sortides molt bonicas?

Una nena demanava melindros á la seva mamá que prenia xocolate.

—Manera d' apoyar la seva súplica:

—Mira, mamá, l' hi deya, quan tu serás xica jo també te 'n donaré de melindros.

Després d' un de delicat un del broch gros.

Anava un pagés ab un burro, ó millor dir lo burro del pagés s' havia quedat atascat y no volia seguir endavant en cap de les maneras.

Prop de la carretera hi havia un camp de bitxos.

—Mestre va dirli un marxant, «voleu que 'l burro camini?

—Si, respon lo pagés.

—Passéuli un tres de vitxo pèl darrera.

Lo pagés cull un vitxo, 'l parteix pèl mitx y segueix lo concell al peu de la lletra. Al sentir lo burro la cohesió apreta á corre com un dimoni.

—Altol... xoool.. crida 'l pagés perdentlo de vista.

Al últim, com iluminat per una idea salvadora, fa ab si mateix lo que ha fet ab lo burro y 's liensa á esceps darrera d' ell.

Un coronel de un batalló estava trist perque sabia que 'ls seus subordinats de soldats en amunt, tinents y capitans murmuravan d' ell.

Un dia que 'l batalló estava format en linea de para, posantse al frente exclamá:

—Se m' ha dit que alguns de vosaltres esteu descontents de mi. Siguéme franchs y qui tinga res que dir que 'u diga francament. Lo qui estiga descontent de mi, que s' adelanti.

En un moment tot lo batalló en pés se posa á marxar.

Lo coronel, veient que ha fet fiasco, tot perturbat, roig de ira y de vergonya exclama:

—Alto!.... Ar!..

Una senyoreta que toca horriblement lo piano, á un jove:

—Vol que toqui una romansa?

—No, avants, ha de deixar que jo toqui un' altre cosa.

—¿Qué tocará?

—¿Qui, jo?

—Sí.
—Res, tocaré 'l dos.

TRENCA-CAPS.

XARADAS.

I.

A dalt d' un tot de Calella
y per primera vegada
vaig veure la tres ansiana
que 'm sembla una maravella.
Son prima dos m' extasia
com també son moviment
y en aquell mateix moment
jo crech que dos hu 'm tornaba.

PAU SALA.

II.

Es ma primera una lletra
ma segona també ho es,
quan alsas los ulls en l' aire
lo tres invertit vén bé.
Lo tot es lo nom d' un home
que visqué ja fa molt temps.

DIAMANT.

SINONIMIA.

Entra á dins d' aqueixa tot
que hi ha en Pau tot assentat
y veurás que tot un plat
de sardinas per fe arros.

TITELLA Y C.

ENDEVINALLA.

Só cosa que als nens agrada:
no so persona y tinchi ma
per quaresma surt sempre
y en tenen hasta los sants.

GALLIGANS.

COMBINACIÓ NUMÉRICA.

Suprir los pichs ab números que sumats horisontal, vertical y diagonalment donguin una suma igual á 15.

A. FONTUNY.

TRENCA-CLOSCAS.

Te l' hi posat.

Ab aquestes lletras formar lo nom d' un poble de Catalunya.

LA BOCHA Y C.

QUADRAT DE PARAULAS.

Sustituir los pichs ab lletras que llegidas vertical y horizontalment digan la 1.ª ratlla lo que hi ha en las monedes; la 2.ª un producto químich; la 3.ª un poble y la 4.ª lo que no n' hi ha gaires de bons.

AIXORAMSUT.

GEROGLIFICH.

Q. I. F.

A. I. K.

O. V. A. F.

A. I. VIT.

E. L. L.

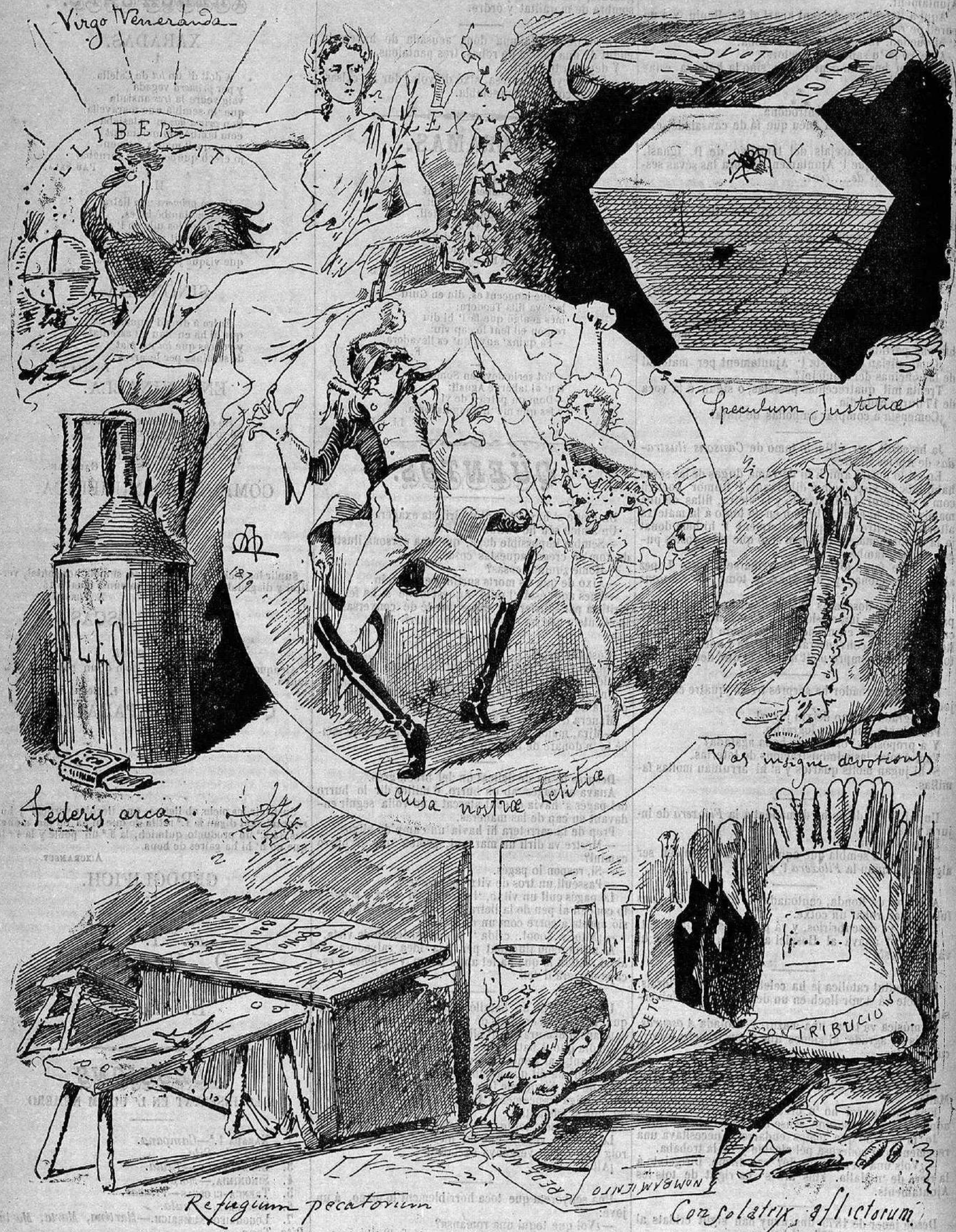
Aixo.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Campana.
2. IDEM 2.ª—Sila.
3. ENDAVINALLA.—Taula.
4. SINONIMIA.—Mora.
5. TRENCA-CLOSCAS—Vilasar.
6. CONVERSA.—Paula.
7. LOGOGRIFO NUMERIC.—Martina, Marta, Maria, Rita, Tana.
8. GEROGLIFICH.—No sempre lo millor es lo mes bo.

LO ROSARI DE L'AURORA.

Lletanía del sige XIX.